

مسلل: ۱۸۲۷۸

تیر ۱۴۰۱

دیلماسی پارلمانی (۵)

راهبرد مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

کد موضوعی: ۲۶۰
شماره مسلسل: ۱۸۲۷۸

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: دیپلماسی پارلمانی (۵) راهبرد مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا

نام دفتر: مطالعات سیاسی (گروه مطالعات پارلمانی)

تهیه و تدوین: مصطفی دلاورپورآقدم

ناظر علمی: مهدی امیری

اظهار نظر کننده: محمد آدمی

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی:

۱. دیپلماسی پارلمانی هوشمند

۲. پارلمان اروپا

۳. مجلس شورای اسلامی

۴. پژوهش‌های قانونگذاری

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۴/۱

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۳	مقدمه
۳	گفتار اول - ساختار، اهداف و مأموریت پارلمان اروپا
۱۳	گفتار دوم - مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا
۱۵	۱-۲. ساختار و کارکرد مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا
۱۸	۲-۲. راهبرد مطالعاتی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا
۲۳	جمع بندی
۲۳	منابع و مآخذ

دیپلماسی پارلمانی (۵) راهبرد مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا

چکیده

«مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا» یک نهاد نوپای پژوهشی در ساختار پارلمان اروپاست که در نوامبر ۲۰۱۳ با هدف افزایش سهم نوآوری، دانش و فناوری در سبک سیاست‌های تقنینی و نظارتی پارلمان اروپا تأسیس شد. فعالیت این نهاد بیشتر به سمت شناسایی و اولویت‌بندی مسائل اساسی اتحادیه اروپا و نقش پارلمان اروپا در مدیریت آنها متمرکز است. دیجیتال‌سازی، یکپارچه‌سازی داده‌ها، کاهش زمان دسترسی نمایندگان به تولیدات پژوهشی، نظارت همگانی، یکپارچه‌سازی تولیدات اندیشکده‌های اتحادیه اروپا و تبیین مسائل اساسی و ابرچالش‌های فراروی اتحادیه اروپا در ده سال آینده از مهم‌ترین رویکردهای حاکم بر مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپاست.

بازوی مطالعاتی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا از سه بخش کتابخانه، بخش ارائه خدمات پژوهشی به قانونگذاران و بخش سنجش میزان تأثیر و ارزش افزوده پژوهش‌های تقنینی و نظارتی تشکیل شده است. به‌عبارتی مدیران پژوهشی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا بر این باورند که خروجی و تولیدات این مرکز، باید به ارتقای ارزش افزوده دانش و اطلاعات قانونگذاران اتحادیه اروپا منجر شود. دفتر آینده‌پژوهی این مرکز به‌منظور آشناسازی نمایندگان پارلمان اروپا با تهدیدات نوظهور و راهبردی، سلسله‌گزارش‌هایی را با عنوان «پارلمان اروپا و چالش‌های پیش رو» تهیه می‌کند که در آن مهم‌ترین مسائل و دغدغه‌های اساسی اتحادیه اروپا بررسی شده‌اند. شبیه‌سازی، سناریوپردازی، نظریه‌بازی‌ها و هوش مصنوعی، از مهم‌ترین روش‌های دفتر آینده‌پژوهی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا برای ارزیابی افق تهدیدات احتمالی است. در راستای تقویت پیوند بین پژوهش‌های راهبردی و سیاست‌های تقنینی پارلمان اروپا، این مرکز به قانونگذاران اروپایی توصیه نموده به محورهای زیر توجه کنند:

۱. امنیت انرژی، محیط‌زیست و امنیت غذایی، سه ابرچالش اتحادیه اروپا در دهه پیش رو خواهند بود. ارکان قانونگذاری و اجرایی اتحادیه اروپا لازم است با خردجمعی خلأهای تقنینی، نظارتی و اجرایی را شناسایی و سازوکارهای مهار آسیب‌های احتمالی در این سه حوزه را ترسیم نمایند. مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا هشدار می‌دهد و پیروس کرونا و جنگ اوکراین، به‌عنوان دو عنصر ویرانگر و مخرب خارجی، شاخص‌های توسعه‌ای، اقتصادی و معیشتی شهروندان اروپایی در سال‌های پیش رو را تحت تأثیر جدی قرار خواهد داد. جنگ اوکراین باعث افزایش محسوس قیمت اقلام مصرفی و شکسته شدن «زنجیره‌های تأمین»^۱ شده است و در صورت فرسایشی شدن جنگ اوکراین و گسترش آن به سایر کشورها، امنیت غذایی شهروندان اروپا با تهدیدات جدی مواجه خواهد شد.

۲. ارتقای امنیت روانی و شاخص‌های سلامت ناشی از همه‌گیری ویروس کرونا، از دیگر نکاتی است که نمایندگان پارلمان اروپا باید به آن توجه ویژه داشته باشد.
۳. آسیب‌شناسی و امکان‌سنجی سناریوهای فراروی جنگ اوکراین و پایش آثار هر سناریو بر روندهای بین‌المللی، نظام‌های منطقه‌ای، اقتصاد و امنیت اتحادیه اروپا از مهم‌ترین اولویت‌های مطالعاتی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپاست. مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا به قانونگذاران اتحادیه اروپا هشدار می‌دهد در صورت فرسایشی شدن جنگ اوکراین و تسری آن به مولداوی، قیمت انرژی و مواد غذایی به‌ویژه غلات در اروپا جهش قابل‌ملاحظه‌ای خواهد داشت و اروپا با نوعی ابرتورم در حوزه قیمت مواد غذایی مواجه خواهد شد که تا کنون پس از جنگ جهانی دوم سابقه نداشته است.
۴. مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا هشدار می‌دهد فرسایشی شدن جنگ اوکراین و متعاقب آن کمک‌های تسلیحاتی و مالی اتحادیه اروپا به دولت اوکراین، فشار بودجه‌ای شدیدی را در سال‌های آینده بر اعضای اتحادیه اروپا وارد می‌کند که لازم است منابع تأمین هزینه‌ها پیش‌بینی شود. از طرفی تخلیه ذخایر تسلیحاتی کشورهای اروپایی و انهدام آنها در جنگ اوکراین، توان آمادی، لجستیکی و پشتیبانی اروپا در مواجهه با جنگ‌های احتمالی در ده سال آینده را کاهش خواهد داد.
۵. از نگاه کارشناسان مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا، آینده تحریم‌های غرب علیه روسیه و تأثیر آن بر اقتصاد اروپا باید به دقت بررسی شود. این کارشناسان تصریح می‌کنند، افزایش نرخ بهره، سفته‌بازی و تشدید رکود اقتصادی در اروپا از تبعات فرسایشی شدن جنگ اوکراین و تحریم انرژی روسیه خواهد بود.
۶. مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا به قانونگذاران اروپایی هشدار می‌دهد ورود برخی تروریست‌ها در پوشش مهاجران اوکراینی، تهدید امنیت مرزی و فقدان زیرساخت‌های بهداشتی و رفاهی برای تأمین نیاز مهاجران، در میان‌مدت بستر وقوع بحران امنیتی - اجتماعی در اروپا را فراهم می‌کند.
۷. مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا مدعی است رفتار ملایم چین در خصوص جنگ اوکراین، نشانگر تقسیم کار و مواضع این کشور با روسیه و اطلاع پکن از زمان جنگ اوکراین بوده است. این مرکز مدعی شده است مواضع ملایم پکن در جنگ اوکراین ناشی از دریافت ضمانت‌هایی از روسیه برای حمایت از حاکمیت چین بر تایوان است.
۸. مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا بر این باور است گسترش فقر و بیکاری در آسیای مرکزی و آفریقا، روند ورود مهاجران به اتحادیه اروپا را افزایش خواهد داد. این مرکز به قانونگذاران اتحادیه اروپا پیشنهاد داده است «طرح هوشمندسازی کمک‌های بشردوستانه با هدف کاهش مهاجرت اتباع آفریقایی و آسیای میانه به اروپا» را در دستور کار قرار دهند.
۹. از منظر کارشناسان مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا، ناتوانی هر گونه مواجهه مستقیم با روسیه اجتناب

خواهد کرد و از طریق استقرار تجهیزات نظامی در شرق اروپا، همراهی با تحریم‌ها، تبادل اطلاعات و ارسال تجهیزات نظامی به اوکراین، سیاست ایجاد کمر بند نظامی و ارتقای بازدارندگی همه‌جانبه در برابر روسیه را در دستور کار قرار داده است.

۱۰. در محافل خبرگی اتحادیه اروپا از اوکراین با عنوان «سبد نان اروپا»^۱ نام می‌برند، به همین دلیل در اغلب گزارش‌های مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا با تداعی رابطه معنادار بین «بحران جهانی غذا» و «فرسایشی شدن جنگ اوکراین»، به قانونگذاران پارلمان اروپا توصیه کرده است از ظرفیت تقنینی و دیپلماتیک این نهاد پارلمانی در جهت پایان بخشیدن به جنگ اوکراین استفاده نمایند. از طرفی بررسی محتوایی گزارش‌های مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا، به وضوح بازتاب ترس و ناامنی روانی شهروندان اتحادیه اروپا از تبعات فرسایشی شدن جنگ اوکراین است.

مقدمه

مجمع مجالس آسیایی، پارلمان آفریقا و پارلمان اروپا سه نهاد قانونگذاری قاره‌ای هستند که مطالعه تطبیقی مراکز پژوهشی وابسته به آنها، می‌تواند به چابک‌سازی و اثربخشی دیپلماسی پارلمانی جمهوری اسلامی ایران و توسعه روابط گروه‌های دوستی مجلس شورای اسلامی با همتایان خود در اتحادیه اروپا کمک نماید. به همین دلیل گروه پارلمانی دفتر مطالعات سیاسی با رویکرد شناخت موانع و فرصت‌های توسعه روابط پارلمانی با سایر مجالس قانونگذاری، مطالعه تطبیقی مراکز پژوهشی پارلمانی را در دستور کار قرار داده است. با توجه به نقش و جایگاه مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا در جهت‌دهی به دیپلماسی پارلمانی اتحادیه اروپا، در اولین گام، ساختار، اهداف و اولویت‌های مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا بررسی می‌شود.

گفتار اول - ساختار، اهداف و مأموریت پارلمان اروپا

اتحادیه اروپا دارای هفت رکن است و پارلمان اروپا، رکن قانونگذار آن است. ۷ رکن اتحادیه اروپا عبارتند از:^۲

- پارلمان اروپا
- شورای اروپا
- شورای اتحادیه اروپا
- کمیسیون اروپا
- دیوان دادگستری اتحادیه اروپا

1. Breadbasket of Europe

2. <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/glossary/european-union-institutions.html>

- بانک مرکزی اتحادیه اروپا

- دیوان محاسبات.^۱

تصمیمات مربوط به مبانی سیاست عمومی به‌عهدده شورای عالی اروپاست که اتحادیه اروپا براساس سیاست تعیین شده عمل می‌کند. کمیسیون اروپا لایحه‌های قانونی را طرح کرده و بودجه اتحادیه اروپا را تنظیم و پیشنهاد می‌دهد. شورای عالی اروپا شامل سران دولت‌های عضو و رئیس کمیسیون اروپاست.^۲ اولین گام همگرایی اتحادیه اروپا در سال ۱۹۵۱ براساس «بیانیه شومان»^۳ برداشته شد و براساس آن «جامعه فولاد و زغال‌سنگ اروپا»^۴ در پاریس تشکیل و متعاقباً براساس معاهده رم، «شورای اقتصادی اروپا»^۵ ایجاد شد. پارلمان اروپا در سال ۱۹۵۲ تأسیس شد و فعالیت اولیه خود را به‌صورت «مجمع عمومی»^۶ به ریاست «پاول هنری اسپاک»^۷ از بلژیک آغاز کرد. پنج سال پس از «معاهده لیسبون» که در سال ۲۰۰۹ به تأیید اعضا رسید، نقش و تأثیرگذاری پارلمان اروپا در ساختار سیاسی اتحادیه اروپا به‌طور فزاینده‌ای گسترش یافت.

نمایندگان پارلمان اروپا با رأی مستقیم شهروندان اروپا به مدت ۵ سال انتخاب می‌شوند.^۸ تعداد نمایندگان هر کشور عضو در پارلمان اروپا، به نسبت جمعیت آن کشور تعیین می‌شود. به عبارت دیگر؛ تعداد نمایندگان کشورهای پرجمعیت از کشورهای کم جمعیت بیشتر است. آلمان ۹۹ نماینده دارد که بیشترین تعداد نمایندگان یک کشور به شمار می‌رود. فنلاند در پارلمان اروپا دارای ۱۳ نماینده می‌باشد.^۹

«نهمین دوره پارلمان اروپا»^{۱۰} از **دوم ژوئیه ۲۰۱۹ گشایش یافت و تا ژوئیه ۲۰۲۴** ادامه خواهد داشت. پارلمان اروپا تا قبل از خروج انگلیس از اتحادیه اروپا، دارای ۷۵۱ کرسی بود، ولی پس از خروج این کشور از اتحادیه اروپا، **تعداد کرسی‌هایش به ۷۰۵ عدد کاهش یافت.** در حال حاضر ۲۷ کشور عضو پارلمان اروپا هستند و نزدیک به **یک‌سوم نمایندگان آن را زنان تشکیل می‌دهند.**^{۱۱}

1 Court of Auditors

2 <https://europarlamenti.info/pe/European-union/organisation-of-the-EU/>

3. Schuman Declaration

4. European Coal & Steel Community

5. European Economic Community

6. Common Assembly

7. Paul-henri Spaak

8. <http://www.europarl.europa.eu/meps/en/home>

9. <https://europarlamenti.info/pe/European-parliament/>

10. 9th European Parliament

11. <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/organisation-and-rules/organisation/members>

تصویر ۱. لوگوی پارلمان اروپا

• وظایف پارلمان اروپا

«پارلمان اروپا»، «شورای اتحادیه اروپا»^۱ و «کمیسیون اروپا»^۲، سه نهادی‌اند که مأموریت قانونگذاری در اتحادیه اروپا را برعهده دارند. پارلمان اروپا به همراه شورای اتحادیه اروپا، مسئولیت تصمیم‌گیری در مورد بودجه این اتحادیه و نظارت بر مصرف آن را برعهده دارد. پارلمان اروپا از طریق نظارت و کنترل رفتار و عملکرد کنشگران سیاست خارجی اتحادیه اروپا، به توسعه دیپلماسی پارلمانی در این اتحادیه کمک می‌کند.^۳ کارکرد دیگر این پارلمان، نظارت بر کمیسیون اروپا و سایر نهادهای اتحادیه اروپاست. انتصاب رئیس کمیسیون اروپا باید مورد تأیید پارلمان واقع شود؛ بعلاوه پارلمان اختیار دارد که کمیسیون را به طور کلی منحل کند. پارلمان نظارت می‌کند تا تمام نهادهای اتحادیه اروپا همیشه به طور مردمی (دمکراتیک) انجام وظیفه کنند.^۴

در برخی موضوعها که به «فرایند تصمیم‌گیری مشترک»^۵ معروف است، لازم‌الاجرا شدن طرح‌های پیشنهادی مستلزم رأی مثبت هر دو نهاد پارلمان اروپا و شورای وزیران است که از مصادیق آن می‌توان به سیاست‌های مرتبط با مهاجرت و پناهندگی اشاره کرد.^۶

• بودجه پارلمان اروپا

مخارج فعالیت‌های اتحادیه اروپا به وسیله حق عضویتی که از کشورهای عضو وصول می‌کند، تأمین می‌شوند. کشورهای عضو که بزرگ‌ترند حق عضویت بیشتری از کشورهای کوچک‌تر می‌پردازند. اول کمیسیون اروپا برآوردی از وضعیت مالی آینده می‌کند که بودجه پیشنهادی نامیده می‌شود. سپس پارلمان اروپا و شورای وزیران این برآورد را بررسی کرده و اصلاحات لازم را در آن انجام می‌دهند. سرانجام وقتی که تمام مفاد بودجه مورد تأیید پارلمان قرار گرفت، بودجه به تصویب می‌رسد.^۷

1. Council of the European Union

2. European Commission

3. Daniel Fiott, The diplomatic role of the European Parliament's parliamentary groups, European Policy Analysis. MARCH. ISSUE 2015:3epa.

4. <https://europarlamenti.info/pe/European-parliament/duties/>

5. Co – decision Processing

6. <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/powers-and-procedures/legislative-powers>

7. <https://europarlamenti.info/pe/European-parliament/duties/>

- سهم کرسی اعضا در پارلمان اروپا

در پارلمان اروپا نمایندگان براساس کشور گروه‌بندی نمی‌شوند، بلکه برحسب تمایلات سیاسی در گروه‌های سیاسی سازمان می‌یابند.^۱

- مقر پارلمان اروپا

پارلمان اروپا سه مقر دارد. دفاتر دبیرخانه‌ای و مدیریتی در لوکزامبورگ مستقرند. جلسات نمایندگان در استراسبورگ فرانسه (ساختمان لوئیس وایس)^۲ و بروکسل (بلژیک) و جلسات کمیته‌های دائمی فقط در بروکسل برگزار می‌شود. سه هفته در ماه جلسات پارلمان اروپا در بروکسل (پایتخت بلژیک) و یک هفته در ماه هنگامی که کمیته‌ها و فراکسیون‌ها نشست مشترک دارند جلسات در استراسبورگ (مرز بین فرانسه و آلمان) برگزار می‌شود.^۳ علت وجود دو مقر برای پارلمان اروپا، ادعای فرانسه مبنی بر مرکزیت استراسبورگ به عنوان نماد دموکراسی است.

تصویر ۲. ساختمان و محل اجلاس پارلمان اروپا

- نظام انتخاباتی پارلمان اروپا

در نظام‌های اکثریتی، حائزین نصف به علاوه یک، همه کرسی‌ها را به خود اختصاص می‌دهند، ولی نظام انتخاباتی پارلمان اروپا مبتنی بر «نظام نمایندگی تناسبی»^۴ است. در نظام‌های تناسبی، هر حزب یا گروهی به تناسب آرای خود می‌تواند صاحب کرسی نمایندگی باشد. به این ترتیب نظام تناسبی، بر ارائه فهرست از طرف احزاب مبتنی است و انتخابات تنها در یک مرحله انجام می‌شود.^۵

1. <https://www.europarl.europa.eu/portal/en>

2. Louise Weiss

3. <https://www.coe.int/en/web/jobs/hq-strasbourg>

4. Proportional Representation System

5. https://www.europarl.europa.eu/unitedkingdom/en/eucitizenscorner/european_elections/the_voting_system.html

• ساختار پارلمان اروپا

ساختار پارلمان اروپا شامل شورای رؤسا، دفتر اجرایی، گروه‌های سیاسی، کمیته‌های دائمی و هیئت‌های نمایندگی است. شورای رؤسا از رئیس پارلمان اروپا و رؤسای گروه‌های سیاسی تشکیل شده است. یک نماینده مستقل نیز در شورا حضور دارد که البته از حق رأی برخوردار نیست و عمده مسئولیتش، سازماندهی مشاغل پارلمانی و برنامه‌ریزی قانونگذاری است. تصمیم‌گیری در مورد مسئولیت‌ها، اعضای کمیسیون‌ها، نمایندگی‌ها و سایر نهادهای اتحادیه اروپا و کشورهای خارج از اتحادیه اروپا از مهم‌ترین وظایف این شورا است. رئیس پارلمان اروپا، چهارده معاون دارد. رئیس پارلمان اروپا بر فعالیت‌های پارلمان و نهادهای تشکیل‌دهنده آن و نیز مباحث مطروحه در جلسات عمومی نظارت می‌کند و مهم‌ترین رسالت او، اجرای دقیق آیین‌نامه داخلی است.^۱ در ابتدای جلسه شورای اروپا، رئیس پارلمان اروپا مهم‌ترین دغدغه‌های قانونگذاران را به اعضای شورا منتقل می‌کند.

دفتر اجرایی متولی تنظیم پیش‌نویس بودجه و تصمیمات اجرایی است و از رئیس پارلمان، ۱۴ معاون رئیس و ۵ خزانه‌دار تشکیل شده است که برای یک دوره دو سال و نیم انتخاب می‌شوند. امضای رئیس پارلمان اروپا برای لازم‌الاجرا شدن قوانین اتحادیه اروپا لازم است. بودجه اتحادیه اروپا پس از تصویب در پارلمان اروپا، باید به تأیید رئیس پارلمان اروپا برسد. رئیس پارلمان اروپا همچنین ریاست کنفرانس رؤسا و نظارت بر تمامی فعالیت‌های پارلمان و نهادهای تشکیل‌دهنده آن را برعهده دارد.^۲

مقر رئیس پارلمان اروپا در «استراسبورگ»^۳ فرانسه است. پس از مرگ «دیوید ساسولی»^۴ از ایتالیا در ۱۱ ژانویه ۲۰۲۲، پارلمان اروپا در ۱۸ ژانویه ۲۰۲۲ با اکثریت مطلق آرا خانم «روبرتا متسولا»^۵، نماینده مالت از گروه حزب مردم اروپا (راست میانه) را به‌عنوان جانشین دوید ساسولی برگزید.^۶ برای سومین بار در تاریخ پارلمان اروپاست که یک نماینده زن به مقام ریاست پارلمان اروپا انتخاب می‌شود.^۷ «روبرتا متسولا» ۴۳ ساله، جوان‌ترین فردی است که تاکنون به ریاست پارلمان اروپا برگزیده شده است.^۸

1. President of the European Parliament, <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/organisation-and-rules/organisation/the-president>

2. <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/organisation-and-rules/organisation/the-president>

3. Strasbourg

4. David Sassoli

5. Roberta Metsola

6. <https://per.euronews.com/2022/01/18/maltese-conservative-roberta-metsola-elected-president-of-the-european-parliament>

۷. «سیمون وی» اولین زنی بود که بین سال‌های ۱۹۷۹ تا ۱۹۸۲ میلادی و خانم نیکولا فونتین نیز بین سال‌های ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۲ میلادی، رئیس پارلمان اروپا بودند.

8. <https://the-president.europarl.europa.eu/en/the-presidency/functions>

تصویر ۳. رؤسای سابق و کنونی پارلمان اروپا

<p>روبرت متسولا، رئیس کنونی پارلمان اروپا</p> 	<p>دیوید ساسولی، رئیس اسبق پارلمان اروپا</p>
---	---

یکی دیگر از ارکان مهم پارلمان اروپا، «کنفرانس رؤسای پارلمان»^۱ است که در خصوص تمام سؤالات ارجاعی رئیس پارلمان مباحثه می‌کند. این کنفرانس شامل رئیس، پنج معاون رئیس و رؤسای گروه‌های سیاسی است.^۲

• گروه‌های سیاسی پارلمان اروپا

نامزدهای انتخابات پارلمان اروپا در قالب «گروه‌های سیاسی»^۳ که براساس «علقه‌های سیاسی»^۴ سازماندهی شده‌اند به رقابت می‌پردازند و تعداد محدودی از نمایندگان نیز مستقل عمل می‌کنند. این گروه‌ها نقش مهمی را در جهت‌گیری دیپلماسی پارلمانی اتحادیه اروپا در قبال جمهوری اسلامی ایران ایفا می‌کنند. پارلمان اروپا دارای ۷ گروه سیاسی است. در هر گروه باید حداقل ۲۳ نماینده حضور داشته باشد.^۵ موضوع‌ها قبل از طرح در صحن پارلمان، داخل گروه‌های سیاسی بررسی می‌شوند. گروه‌های سیاسی حاضر در پارلمان اروپا که دربرگیرنده احزاب همفکر در کشورهای عضو اتحادیه‌اند، نامزد مورد نظر خود را برای ریاست کمیسیون اروپا معرفی می‌کنند.^۶ گروه‌های سیاسی در طیفی از گرایش‌های سیاسی از راست افراطی تا چپ افراطی دسته‌بندی شده‌اند، اما بزرگ‌ترین آنها گروه‌های سیاسی راست میانه، چپ میانه و لیبرال هستند. هیچ گروه سیاسی تاکنون اکثریت مطلق را در پارلمان اروپا نداشته است.

1. Conference of Presidents

2. <https://cor.europa.eu/en/our-work/Pages/conference-of-presidents.aspx>

3. Political Groups

4. Political Allegiance

5. <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/organisation-and-rules/organisation/political-groups>

6. <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/organisation-and-rules/organisation/political-groups>

جدول ۱. گروه‌های سیاسی پارلمان اروپا

عنوان گروه سیاسی	علامت اختصاری
حزب مردم اروپا (دمکرات مسیحی)	European People's Party (EPP)
ائتلاف ترقی خواه سوسیالیست‌ها و دمکرات‌ها	Group of Progressive Alliance of Socialist and Democrats (S&D)
گروه بازسازی	Renew Europe (Renew)
ائتلاف آزاد سبزها	The Greens/Free Alliance (Greens/EFA)
دمکراسی و هویت	Identity and Democracy (ID)
محافظه کاران و اصلاح طلبان اروپا	European Conservatives and Reformists (ECR)
چپ‌ها	Lefts (GUE/NGL)

در جدول ۳، مواضع حزبی هریک از گروه‌های سیاسی پارلمان اروپا بررسی می‌شود.

جدول ۲. مرامنامه حزبی گروه‌های سیاسی پارلمان اروپا

نام و لوگوی فراکسیون	مرامنامه گروه سیاسی
دمکرات مسیحی (گروه احزاب مردم اروپا) 	احزاب دمکرات مسیحی، جایگاه راست میانه را در عرصه سیاست اروپا دارند. ^۲ این فراکسیون خواهان همگرایی نزدیک‌تر اقتصادی در اروپا و اتخاذ سیاست‌های مهاجرتی، خارجی و دفاعی مشترک است. برنامه‌های این حزب مبتنی بر حمایت از ارزش‌های خانواده، اصلاح بودجه اتحادیه و مشارکت پایدار بین آمریکا و اتحادیه اروپاست. ^۳
سوسیال دمکرات‌ها ^۴ 	مهم‌ترین هدف سوسیال دمکرات‌ها، ایجاد تحول اجتماعی در اتحادیه اروپا عنوان شده است. در اروپای غربی، احزاب سوسیال دمکرات از زمان همکاری‌های نوین اروپایی، در جایگاه چپ میانه قرار داشته‌اند. این گروه سیاسی از ۲۳ ژوئن ۱۹۵۳ در مجمع مشترک جامعه زغال سنگ و فولاد اروپا پایه‌گذاری شد و سپس فعالیت‌هایش را در پارلمان اروپا تداوم داد. بسیاری از اعضای این گروه، محافظه‌کاران را به دلیل تأکید زیاد بر بازار آزاد، به گسترش رکود متهم می‌کنند. ^۵ تأکید بر آزادی، برابری، همبستگی، انصاف، عدالت اجتماعی، حقوق مصرف‌کننده، توسعه پایدار، اصلاحات بازارهای مالی و حقوق بشر از اصول مورد تأکید سوسیال دمکرات‌های پارلمان اروپاست. ^۶
اصلاح طلبان و محافظه‌کاران اروپایی ^۷ 	اصلاح طلبان و محافظه‌کاران اروپایی یک بلوک ضدفدرالیستی در پارلمان اروپا محسوب می‌شوند که در سال ۲۰۰۹ با هدف ایجاد اصلاحات ضروری در اتحادیه اروپا ایجاد شدند. ^۸ این گروه در اعلامیه تأسیسی خود که به عنوان اعلامیه پراگ شناخته شد، اصول زیر را مورد تأکید قرار داد: رقابت و تجارت منصفانه و آزاد، آزادی و مسئولیت فردی و پاسخگویی دمکراتیک بیشتر، تأمین انرژی پاک با تأکید بر امنیت انرژی، اهمیت خانواده، حمایت از حاکمیت دولت ملی، شکل‌گیری ناتوی

1. Europea People's Party (EPP)

2. <http://www.eppgroup.eu/chairman>

۳. حمید زنگنه، گروه‌های سیاسی در پارلمان هفتم اروپا، ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها، ش ۲۳۶، مهر ۱۳۸۸، ص ۸۰

<http://www.eppgroup.eu/menu/group>

4. Group of the Progressive Alliance of Socialists and Democrats in the European Parliament (S&D)

5. <http://www.socialistsanddemocrats.eu/policies>

6. <http://www.socialistsanddemocrats.eu/mission-vision-values>

7. European Conservatives And Reformists Group (ECR)

8. <http://ecrgroup.eu/about-us/the-ecr-in-the-european-parliament/>

نام و لوگوی فراکسیون	مرامنامه گروه سیاسی
	جدید، حمایت از دموکراسی‌های جوان در اروپا، مهاجرت کنترل شده و پایان سوءاستفاده از رویه‌های پناهندگی، خدمات عمومی نوین و کارآمد، پایان دادن به بوروکراسی زائد، ارتقای شفافیت و احترام و رفتار مساوی با همه کشورهای بزرگ و کوچک اتحادیه اروپا. ^۱
ائتلاف لیبرال‌ها و دمکرات‌ها برای اروپا ^۲ 	حامیان ائتلاف لیبرال‌ها و دمکرات‌ها برای اروپا بیشتر با محوریت لیبرالیسم فعالیت می‌کنند. آنها از کارکرد بهتر بازار واحد اروپا از طریق آزادی حرکت کارگران و رقابت بیشتر حمایت می‌کنند و دفاع از آزادی‌های بشری را در صدر اولویت‌های خود قرار داده‌اند. ^۳
هم‌پیمانان اروپایی (سبز چپ نوردیک) ^۴ 	هم‌پیمانان چپ اروپایی از پیوند دو تشکل کوچک‌تر چپ متحد اروپا و چپ سبز نوردیک ایجاد شده است. هدف این گروه به سمت حمایت از کارگران، محیط زیست، فمی نیسم، صلح و حقوق بشر متمرکز شده است. ^۵
مستقل ^۶ 	مستقل‌ها در پارلمان اروپا، نمایندگانی‌اند که عضو هیچ گروه سیاسی نیستند. ^۷ این نمایندگان می‌توانند عضو یک حزب ملی یا حزب سیاسی اروپایی باشند اما از آنجا که تشکیل یک گروه سیاسی در پارلمان اروپا مستلزم عضویت حداقل ۲۵ نماینده از هفت کشور عضو اتحادیه است، این طیف از نمایندگان نتوانسته یا نخواسته‌اند در هیچ یک از گروه‌های سیاسی پارلمان اروپا عضو شوند. ^۸
سبزه‌ها / ائتلاف آزاد اروپایی ^۹ 	این گروه متشکل از احزاب سبز، منطقه‌گرایان و نمایندگان ملت‌های بدون دولت از اسکاتلند، ولز و کاتالونیا؛ خواهان حمایت بهتر از محیط‌زیست و تمرکززدایی از دموکراسی هستند. ^{۱۰} ائتلاف آزاد اروپا - سبزه‌ها اغلب مواضع فدرالیستی اتخاذ می‌کند. ^{۱۱}

• کمیته‌های دائمی پارلمان اروپا

پارلمان اروپا، ۲۶ کمیته دائمی دارد که هر کدام بین ۲۵ تا ۷۹ عضو، یک رئیس و ۴ نایب رئیس دارد که جلسات ماهیانه را در بروکسل بلژیک برگزار می‌کنند. کمیته‌های دائمی برای بررسی دقیق‌تر موضوع‌های محوله، «کمیته‌های فرعی»^{۱۲} و «کمیته‌های موقت ویژه»^{۱۳} را تشکیل می‌دهند.^{۱۴} در ساختار پارلمان اروپا، نهادی با عنوان «کنفرانس رؤسای کمیته‌های دائمی»^{۱۵} دایر شده است که رسالت اصلی آن هماهنگ‌سازی فعالیت رؤسای کمیته‌های ویژه و

1. <http://ecrgroup.eu/policy/the-prague-declaration> ,<http://ecrgroup.eu/about-us/the-ecr-in-the-european-parliament/>

2. Alliance of Liberals and Democrats for Europe (ALDE)

3. <http://www.alde.eu/documents/about-alde/>

4. European United Left/Nordic Green Left European Parliamentary Group(GUE/NGL)

5. <https://left.eu/about-the-group/>

6. Non-attached Members – Members not belonging to any political group (NI)

7. <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/organisation-and-rules/organisation/political-groups>

8. <https://en.wikipedia.org/wiki/Non-Inscrits>

9. The Greens/European Free Alliance(Greens / EFA)

10. <http://www.greens-efa.eu/about-us/48-who-we-are.html>

11. <http://www.greens-efa.eu/members/35-copresidents.html>

12. Sub - committee

13. Special temporary committees

14. <https://www.europarl.europa.eu/portal/en>

15. Conference of Committee Chairs

دائمی است و رئیس آن برای یک دوره زمانی ۶ ماهه یا یک ساله انتخاب می‌شود.^۱

جدول ۳. کمیته‌های دائمی پارلمان اروپا

روابط خارجی	حقوق بشر	امنیت و دفاع	توسعه
دادخواست ^۲	بودجه	کنترل بودجه	امور پولی و اقتصادی ^۳
امور مالیاتی ^۴	امور اجتماعی و اشتغال ^۵	توسعه منطقه‌ای ^۶	انرژی، تحقیق و صنعت ^۷
حمایت از مصرف‌کننده و بازار داخلی ^۸	امور داخلی، عدالت و آزادی‌های مدنی ^۹	بهداشت عمومی، محیط‌زیست و ایمنی غذایی ^{۱۰}	توسعه روستایی و کشاورزی ^{۱۱}
ماهگیری ^{۱۲}	آموزش و فرهنگ ^{۱۳}	امور حقوقی ^{۱۴}	گردشگری و حمل‌ونقل
امور قانون اساسی ^{۱۵}	مداخله خارجی در تمام فرایندهای دمکراتیک اتحادیه اروپا ^{۱۶}	کمیته استفاده از پگاسوس و جاسوس‌افزارهای معادل ^{۱۷}	کمیته پاندمی کووید ۱۹ (درس‌های آموخته و توصیه‌ها برای آینده) ^{۱۸}
حقوق زنان و تساوی جنسیتی	تجارت بین‌الملل		

در پارلمان اروپا نقش زنان بسیار برجسته است، به طوری که برخی از آنان به‌عنوان رؤسای کمیته‌های دائمی پارلمان اروپا منصوب شده‌اند.^{۱۹} ۱۹ درصد مواضع پارلمان اروپا نشانگر اهمیت چهار کمیته روابط خارجی، حقوق بشر، دفاع و امنیت و کمیته امور پولی و اقتصادی در روابط دوجانبه با جمهوری اسلامی ایران است. هر یک از کمیته‌های دائمی، دارای چند کمیته فرعی‌اند. برای مثال «کمیته فرعی حقوق بشر»^{۲۰} در ذیل کمیته روابط خارجی فعالیت می‌کند.^{۲۱}

1. <http://www.europarl.europa.eu/committees/en/conference-of-committee-chairs.html>
2. Petitions (PETI)
3. Economic & Monetary Affairs (ECON)
4. Tax Matters
5. Employment & Social Affairs (EMPL)
6. Regional Development (REGI)
7. Industry, Research & Energy (ITRE)
8. Internal Market & Consumer Protection (IMCO)
9. Civil Liberties, Justice & Home Affairs (LIBE)
10. Environment, Public Health & Food Safety (ENVI)
11. Agriculture & Rural Development (AGRI)
12. Fisheries (PECH)
13. Culture & Education (CULT)
14. Legal Affairs (JURI)
15. Constitutional Affairs (AFCO)
16. Foreign Interference in all Democratic Processes in the European Union
17. Use of Pegasus and equivalent surveillance spyware
18. COVID-19 pandemic: lessons learned and recommendations for the future
19. <http://www.europarl.europa.eu/committees/en/femm/home.html>
20. European Parliament's Subcommittee on Human Rights (DROI)
21. <https://www.europarl.europa.eu/committees/en/afet/home/highlights>

تصویر ۴. رؤسای چهار کمیته مهم پارلمان اروپا

<p>ایرن تیناگلی^۴ رئیس کمیته امور پولی و اقتصادی</p> 	<p>ناتالیا لوئیزیایا^۳ رئیس کمیته دفاع و امنیت</p> 	<p>ماریا آرنایا^۲ رئیس کمیته حقوق بشر</p> 	<p>دیوید مک آلیستر^۱ رئیس کمیته روابط خارجی</p>
--	--	--	---

• هیئت‌های نمایندگی پارلمان اروپا

هیئت نمایندگی مرتبط با جمهوری اسلامی ایران پس از انتخابات سال ۲۰۰۴ با هدف اعلامی برقراری ارتباط مستقیم بین قانونگذاران پارلمان اروپا و نمایندگان مجلس شورای اسلامی شکل گرفت. از سال ۲۰۰۴ تا سال ۲۰۱۵، پنج دیدار بین نمایندگان مجلس شورای اسلامی با اعضای هیئت دیپلماتیک پارلمان اروپا در زمان‌های زیر صورت گرفت:

- اکتبر ۲۰۰۶ در بروکسل
- دسامبر ۲۰۰۷ در تهران
- نوامبر ۲۰۰۸ در بروکسل
- دسامبر ۲۰۱۳ در تهران
- مه ۲۰۱۵ در بروکسل.^۵

هیئت دیپلماتیک برای بررسی و تحلیل مباحث مرتبط ایران، جلسات ماهیانه‌ای را نیز بین خودشان برگزار می‌کنند. هیئت نمایندگی مرتبط با جمهوری اسلامی ایران یازده عضو دارد و ریاست آن برعهده «رُدِریگز پینرو»^۶ اسپانیایی است.^۷ در تاریخ روابط ایران و پارلمان اروپا، آنچه به یک رویه رفتاری در بین نمایندگان پارلمان اروپا تبدیل شده است، تکرار لفاظی‌ها و ادعاهای بی‌اساس حقوق بشری بوده است. هر چند در برخی مقاطع به دلیل مذاکرات هسته‌ای، تمرکز پارلمان اروپا به حوزه‌های حقوق بشری کاهش یافته، ولی استفاده ابزاری از حقوق بشر، همواره به‌عنوان یکی از پایه‌های ثابت مذاکرات انتقادی مطرح بوده است.^۸

1. David McAllister
2. Maria Arena
3. Nathalie Loiseau
4. Irene TINAGLI
5. <https://rc.majlis.ir/en/news/show/820912>
6. Rodríguez-Piñero
7. <https://www.europarl.europa.eu/delegations/en/home>
8. <https://www.europarl.europa.eu/delegations/en/d-ir/home>

جدول ۴. محورهای مذاکرات جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اروپا از سال ۱۹۹۲ تا ۲۰۲۲ میلادی

ردیف	مقطع زمانی	گفتگوها	محورهای انتقادی و چالش‌ها
۱	۱۹۹۲-۱۹۹۷	انتقادی	مسائل ایدئولوژیک انقلاب، حقوق بشر، تروریسم و روند سازش
۲	۱۹۹۷-۲۰۰۵	تعلیمی - انتقادی	کمرنگ شدن مسائل ایدئولوژیک، مذاکره درخصوص مسائل حقوق بشری و هسته‌ای
۳	۲۰۰۵-۲۰۱۳	انتقادی	اختلاف مواضع حول حقوق بشر، انرژی هسته‌ای، تروریسم و روند سازش
۴	۲۰۱۳-۲۰۱۷	تعاملی - انتقادی	حقوق بشر، تروریسم، همکاری‌های اقتصادی، امنیت زیست‌محیطی و موادمخدر
۵	۲۰۱۷-۲۰۲۱ (دوران ریاست جمهوری ترامپ در آمریکا)	تعاملی - انتقادی	برجام، موشک‌های بالستیک، جنگ یمن، سوریه، تروریسم و تحریم‌ها
۶	۲۰۲۱ تا کنون (آغاز ریاست جمهوری جو بایدن در آمریکا)	تعاملی انتقادی	احیای برجام، بازرسی‌های آژانس اتمی، امنیت انرژی، تحریم‌ها، جنگ یمن، امنیت خلیج فارس، جنگ اوکراین، ویروس کرونا حقوق بشر و جنگ سوریه

بررسی سیاست‌های نهمین دوره پارلمان اروپا نشان می‌دهد که نمایندگان این دوره نیز همانند ادوار پیشین، در حوزه مذاکرات حقوق بشری یک دیپلماسی دولایه‌ای را اتخاذ کرده‌اند. این پارلمان از یک طرف در برابر جنایات رژیم صهیونیستی در فلسطین اشغالی، جنایات نیروهای ائتلاف عربستان علیه شهروندان بی‌دفاع یمن و جنایات آمریکا در عراق و افغانستان سکوت می‌کند، ولی از طرف دیگر با مداخله آشکار در امور داخلی جمهوری اسلامی ایران به سیاه‌نمایی از شرایط اجتماعی، اقتصادی، قضایی و سیاسی کشور مبادرت می‌ورزد.^۱

گفتار دوم - مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا

«مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا»^۲، رکن پژوهشی و مشورتی پارلمان اروپاست.^۳ این مرکز در اول نوامبر ۲۰۱۳ به‌عنوان یکی از ادارات کل وابسته به پارلمان اروپا تأسیس شد. تا ۳۱ ژوئیه ۲۰۱۹، تعداد کارکنان این مرکز برابر ۳۲۱ نفر بود.^۴

مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا با نهادهای زیر همکاری‌های دارد:

- سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی^۵

- مؤسسه دانشگاه اروپا^۶

- بایگانی تاریخی اتحادیه اروپا^۷

1. <https://per.euronews.com/2021/07/08/european-parliament-resolution-against-iran-deputies-called-on-raisi-to-halt-jalali-s-dea>

2. European Parliamentary Research Service (EPRS)

3. https://knowledge4policy.ec.europa.eu/organisation/eprs-european-parliament-research-service_en

4. https://www.bcn.cl/wdlrsp/view_institution?id_register=12

5. Organisation for Economic Cooperation and Development

6. European University Institute (EUI)

7. Historical Archives of the European Union

- مرکز مستندسازی و تحقیقات پارلمانی اروپا^۱

- راهبرد اروپا و نظام تحلیل سیاست^۲

- کمیته اجتماعی و اقتصادی اروپا

- کمیته مناطق اروپا.^۳

«مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا» همکاری نزدیکی نیز با «مرکز مستندسازی و تحقیقات پارلمانی اروپا»^۴ برعهده دارد. مطالعه این مرکز بیشتر به سمت بررسی فرایندهای قانونگذاری در مجالس قانونگذاری ۲۷ کشور عضو پارلمان اروپا متمرکز است. به همین دلیل مشتریان این مرکز، اغلب نمایندگان از پارلمان اروپا هستند که خواستار دریافت اطلاعاتی از فرایند قانونگذاری در کشورهای اروپایی هستند.^۵

تصویر ۵. لوگوی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا و مرکز مستندسازی و تحقیقات پارلمانی اروپا

در اساسنامه مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا تصریح شده است که کارشناسان آن باید به صورت مستقل و خارج از فشار احزاب و جریان‌های سیاسی اتحادیه اروپا، نظراتشان را به کمیته‌های تخصصی پارلمان اروپا ارائه دهند و به آنان در شناسایی اولویت‌های اتحادیه اروپا کمک کنند.^۶ در حوزه انتشارات نیز مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا با ایجاد یک سامانه هوشمند یکپارچه موضوع محور، امکان دسترسی تمامی قانونگذاران و شهروندان اتحادیه اروپا به آخرین تولیدات مرکز را فراهم کرده است.^۷ در این سامانه نمایندگان به یک پایگاه اطلاعاتی به روز دسترسی دارند و نماینده با وارد کردن موضوع مورد علاقه به سامانه، تمامی گزارش‌های مرتبط با موضوع در قالب پی دی اف برای نماینده آورده می‌شود. این اقدام در راستای چاپک‌سازی و هوشمندسازی فعالیت‌های مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا در دستور کار قرار گرفته است. به عبارتی کمیسیون مداری و نماینده محوری دو رکن جدایی‌ناپذیر

1. European Centre for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD)

2. European Strategy and Policy Analysis System (ESPAS)

3. European Committee of the regions (CoR)

4. European Centre for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD)

5. <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/public/page/about>

6. <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/en/stay-informed/research-and-analysis>

7. Topical Digests, <https://epthinktank.eu/topical-digests/>

راهبرد مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا را شکل می‌دهد. هر چند در راستای مردمی‌سازی سیاست‌های پژوهشی و توسعه نظارت همگانی، شهروندان اتحادیه اروپا نیز به گزارش‌های این مرکز دسترسی دارند، زیرا هزینه‌های این مرکز از بودجه اتحادیه اروپا تأمین می‌شود،^۱ مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا برای دریافت نظرات سایر اندیشکده‌ها در اتحادیه اروپا، وبسایت www.europarl.europa.eu/thinktank را دایر کرده است. در این وبسایت آخرین گزارش‌های راهبردی کارشناسان این مرکز و سایر اندیشکده‌های پارلمانی اتحادیه اروپا آورده شده است. مدیران مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا بر این باورند که در گزارش‌ها باید کلیت و تقویت یکپارچگی اتحادیه اروپا مورد توجه قرار گیرد،^۲ به همین دلیل در سند راهبرد مطالعات پشتیبان پارلمان اروپا، بیشتر موضوع‌هایی بررسی می‌شوند که دارای تهدیدات و فرصت‌های قاره‌ای هستند و کمتر به دولت - ملت توجه می‌شود. پارلمان اروپا دارای دو کتابخانه در بروکسل و لوکزامبورگ است. در لوکزامبورگ نسخه‌های قدیمی و در بروکسل تولیدات و نسخه‌های جدید گردآوری شده است.^۳

تصویر ۶. کتابخانه‌های پارلمان اروپا

۱-۲. ساختار و کارکرد مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا

مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا، طیف گسترده‌ای از خدمات دانش‌بنیان را به قانونگذاران ارائه می‌دهد و از اندیشکده‌های مهم مطالعات پارلمانی در اتحادیه اروپاست که با تدوین گزارش‌های راهبردی، انتشار اسناد پشتیبان، برگزاری کارگاه‌های مطالعاتی و سمینارهای پژوهشی، نقش قابل‌ملاحظه‌ای را در ریل‌گذاری سیاست‌های پارلمان اروپا ایفا می‌کند.

مدیران پژوهشی پارلمان اروپا بر این باورند که فلسفه شکل‌گیری اندیشکده‌های پارلمانی، ارتقای ارزش‌افزوده

1. Creating a new European Parliamentary Research Service(ERRS). https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/services-for-parliaments/preconference/2014/eprs_eu.pdf

2. <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/en/stay-informed/research-and-analysis>

3. On - Site Libraries for Citizens, <https://www.europarl.europa.eu/eplibrary/en/visit-us/on-site-libraries-for-citizens>

دانش و اطلاعات نمایندگان پارلمان اروپاست. هر چند مرکز ارائه خدمات پژوهشی به نمایندگان به صورت مستقیم و مستمر با قانونگذاران اتحادیه اروپا مرتبط است، ولی بخش کتابخانه بیشتر با شهروندان اتحادیه اروپا ارتباط دارد. در نتیجه از نگاه مدیران پژوهشی پارلمان اروپا، **مشتری مداری فقط به قانونگذاران معطوف نشده و ارائه خدمات به شهروندان اتحادیه اروپا را نیز مورد توجه قرار می‌دهد.** بیشترین رسالت ارتقای کیفیت قوانین نیز برعهده بخش ارزیابی تأثیر و سنجش میزان ارزش افزوده پژوهش‌های قانونگذاری است. در این بخش به صورت فنی و تخصصی، مصوبات پارلمان اروپا اعتبارسنجی و میزان تطابق آن با مسائل اساسی قاره اروپا و پاسخگویی به مطالبات شهروندان بررسی می‌شود.^۱ در زمان تأسیس این مرکز در نوامبر ۲۰۱۳، این مرکز فقط از چندین پژوهشگر و تحلیل‌گر تشکیل شده بود ولی به سرعت با ایجاد معاونت‌های مختلف، ساختار آن تغییر یافت.^۲ نزدیک به یک‌سوم در بخش ارائه خدمات پژوهشی به نمایندگان، نزدیک به یک سوم در کتابخانه، نزدیک به یک‌ششم در مرکز سنجش ارزش افزوده پژوهش‌های قانونگذاری و بقیه کارمندان در سایر مراکز تابعه مشغول خدمت بودند.^۳ مرکز خدمات پژوهشی به نمایندگان پارلمان اروپا از چهار اداره A-B-C-D است.

جدول ۵. وظایف و کارکرد ادارات چهارگانه مرکز ارائه خدمات پژوهشی

به نمایندگان پارلمان اروپا^۴

عنوان اداره	شرح وظایف
اداره A	مأمویت اداره A تولید گزارش‌ها و تحلیل‌های راهبردی درخصوص تحولات مهم اتحادیه اروپاست و مخاطب آن تمام ۷۰۵ نماینده پارلمان اروپاست. بیشترین تولیدات اداره A براساس اعلام نیاز نمایندگان و رؤسای کمیته‌های تخصصی و بخشی دیگر در چارچوب ارتقای وظایف قانونگذاری و نظارتی پارلمان اروپا منتشر می‌شوند.
اداره B	مسئولیت برگزاری میزگردهای سیاسی پارلمان اروپا در بروکسل، استراسبورگ و لوکزامبورگ
اداره C	ارزیابی سیاست‌های گذشته اتحادیه اروپا
اداره D	هماهنگ‌سازی ادارات و دفاتر مطالعاتی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا

مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا با ایجاد دو بخش «راهبرد و ابتکار»^۵ و «قابلیت‌ها و آینده‌نگری راهبردی»^۶ در تمامی بخش‌های مطالعاتی به سمت توسعه نوآوری و آینده‌پژوهی گام برداشته است.^۷

معاونت‌های مطالعاتی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا شامل مطالعات بین‌الملل، مطالعات اقتصادی – اجتماعی، مطالعات مالی و بودجه‌ای، مطالعات حقوقی، مطالعات ساختاری و سیاستگذاری عمومی است.

1. <https://epthinktank.eu/about/>

2. <https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/organisations/eprs-european-parliamentary-research-service>

3. https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/services-for-parliaments/preconference/2014/eprs_eu.pdf

4. https://www.europarl.europa.eu/EPRS/The_work_of_EPRS-2014_to_2016.pdf

5. Strategy and Innovation Unit

6. Strategic Foresight and Capabilities Unit

7. <https://epthinktank.eu/about/>

جدول ۶. معاونت‌های مطالعاتی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا

مطالعات امور بین‌الملل	
امور خارجی	امنیت و دفاع
تجارت بین‌الملل ^۲	توسعه و کمک‌های بشردوستانه ^۱
دمکراسی	حکمرانی جهانی ^۳
	حقوق بشر
مطالعات اقتصادی و اجتماعی	
صنایع	حمایت از مصرف‌کننده ^۴
اتحادیه گمرکی و بازار داخلی	موضوع‌های پولی و اقتصادی ^۵
سیاست پژوهی ^۶	اشتغال‌آفرینی
سیاست اجتماعی	انرژی
مطالعات مالی و بودجه	
کنترل بودجه ^۷	بودجه
مطالعات حقوقی	
حقوق قرارداد، تجارت و شرکت‌ها ^۹	گستره آزادی، امنیت و عدالت ^۸
قوانین اتحادیه اروپا: مصوبات و نظام حقوقی ^{۱۱}	قوانین اتحادیه اروپا: حقوق پارلمانی و نهادی ^{۱۰}
حقوق مالکیت معنوی ^{۱۲}	حقوق بین‌الملل عمومی و خصوصی
	دادخواهی به پارلمان اروپا ^{۱۳}
مطالعات ساختار	
آموزش و پرورش	کشاورزی و توسعه شهری
ماهگیری	توسعه منطقه‌ای ^{۱۴}
گردشگری	فرهنگ
	حمل‌ونقل
سیاست‌گذاری عمومی	
ارزش‌افزوده اروپایی ^{۱۶}	برنامه‌ریزی پیش‌رو ^{۱۵}
تطبیق قوانین با شورای اروپا و پارلمان اروپا	ارزیابی تأثیر مورد انتظار ^{۱۷}
ارزیابی قوانین و سیاست در عمل ^{۱۹}	قوانین اجرایی و انتقال ^{۱۸}
	نیم‌سال اروپایی ^{۲۰}

1. Development and Humanitarian Aid
2. International Trade
3. Global Governance
4. Consumer Protection
5. Economics & Monetary Issues
6. Research Policy
7. Budgetary control
8. Area Of Freedom , Security and Justice
9. Contact Law , Commercial Law and Company Law
10. EU Democracy , Institutional and Parliamentary Law
11. EU Law : Legal System and Acts
12. Intellectual Property Law
13. Petitions to the European Parliament
14. Regional Development
15. Forward Planning
16. European Added Value
17. Ex-ante Impact Assessment
18. Transposition and Implementation of Law
19. Evaluation of Law and Policy in Practice
20. European Semester

۲-۲. راهبرد مطالعاتی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا

مهم‌ترین اولویت‌های مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا در سال ۲۰۲۲ میلادی عبارتند از:

• چشم‌انداز تاثیر ویروس کرونا بر اقتصاد اتحادیه اروپا

با همه‌گیری ویروس کرونا، بخشی از فعالیت‌های مطالعاتی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا به سمت بررسی تبعات بیماری کرونا بر سلامت و بهداشت شهروندان اتحادیه اروپا معطوف شده است. بررسی شیوه‌های مناسب واکسیناسیون عمومی نیز از دیگر اولویت‌های مطالعاتی این مرکز است. در خصوص بالا بردن امنیت روانی و شاخص‌های سلامت ناشی از گسترش ویروس کرونا، کارشناسان مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا توصیه کرده‌اند مجالس قانونگذاری کشورهای اروپایی شرایط مساعدتری را برای تحقق پارلمان هوشمند و برگزاری مجازی برخی جلسات به وجود آورند.^۱

• آسیب‌شناسی تبعات جنگ اوکراین بر معادلات امنیتی، اقتصادی و اجتماعی اتحادیه اروپا

بررسی جنگ اوکراین و تبعات آن بر اقتصاد و امنیت اتحادیه اروپا از دیگر اولویت‌های مطالعاتی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپاست. مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا در ۲۲ مارس ۲۰۲۲ به نمایندگان پارلمان اروپا گزارش داد که تورم در قاره اروپا و آمریکا به دلیل جنگ اوکراین به بالاترین سطح خود رسیده است و پیش‌بینی کرد در صورت فرسایشی شدن جنگ اوکراین، قیمت مواد غذایی در اروپا به‌ویژه غلات و انرژی از افزایش قابل‌ملاحظه‌ای برخوردار خواهد شد.^۲ در گزارش مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا تصریح شد ویروس کرونا و جنگ اوکراین، به‌عنوان دو عنصر ویرانگر و مخرب خارجی، شاخص‌های توسعه‌ای، اقتصادی و معیشتی شهروندان اروپایی در سال‌های پیش رو را تحت تأثیر جدی قرار خواهند داد. کارشناسان این مرکز از اوکراین با عنوان «سبد نان اروپا»^۳ نام می‌برند و بر این باورند که تداوم جنگ، نوعی ترس از «بحران جهانی غذا»^۴ را به وجود آورده است.^۵

براساس گزارش مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا، میزان واردات اتحادیه اروپا از روسیه در سال ۲۰۲۱ به ارزش ۱۰۸/۳ میلیارد یورو بوده است که ۹۱ درصد آن (۹۸/۹ میلیارد یورو) مربوط به واردات فراورده‌های حوزه انرژی، ۷ درصد (۷/۳ میلیارد یورو) مربوط به مواد خام و ۲ درصد (۲/۱ میلیارد دلار) مربوط به واردات مواد غذایی بود.^۶ در گزارش مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا تصریح شده است که جنگ اوکراین باعث رشد بی‌سابقه قیمت مصرف‌کننده و شکسته شدن «زنجیره‌های تأمین»^۷ شده است و این ظرفیت را دارد که امنیت غذایی شهروندان اروپایی در قرن بیست‌ویکم را با تهدید جدی مواجه کند.^۸

1. Eric Pichon, Understanding COVAX: The EU's role in vaccinating the world against Covid-19, European Parliamentary Research Service (EPRS), 17 March 2022.

2. <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20220401IPR26524/meps-demand-full-embargo-on-russian-imports-of-oil-coal-nuclear-fuel-and-gas>

3. breadbasket of Europe

4. global food crisis

5. <https://epthinktank.eu/2022/05/16/russias-war-on-ukraine-the-situation-of-roma-people-fleeing-ukraine/>

6. <https://epthinktank.eu/2022/05/30/outlook-for-the-special-european-council-meeting-of-30-31-may-2022/>

7. Supply-chains

8. Clare Ferguson, European Parliament Plenary Session European Parliamentary Research Service – April 2022

مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا هشدار داده است فرسایشی شدن جنگ اوکراین و متعاقب آن کمک‌های تسلیحاتی و مالی اتحادیه اروپا به اوکراین می‌تواند فشارهای بودجه‌ای شدیدی را در سال ۲۰۲۳ میلادی بر اعضای اتحادیه اروپا تحمیل کند. از طرفی تخلیه زرادخانه‌های دفاعی کشورهای اروپایی و انهدام آنها در جنگ روسیه، توان آمادی و پشتیبانی اتحادیه اروپا در جنگ‌های احتمالی در ده سال آینده را کاهش خواهد داد.^۱

• بررسی چشم‌انداز تحریم غرب علیه روسیه و تأثیر آن بر معادلات قدرت در اتحادیه اروپا

اعمال چهار دور تحریم اتحادیه اروپا در قبال روسیه و تعدد گزارش‌های مرتبط با تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه این کشور نشان می‌دهد که آینده تحریم‌های غرب علیه روسیه و تأثیر آن بر اقتصاد اروپا از اولویت‌های مطالعاتی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپاست. اتحادیه اروپا مدعی است تحریم‌های اروپا، توانایی مالی روسیه برای تأمین مخارج جنگ را با چالش جدی مواجه می‌کند. ممنوعیت معامله با شرکت‌های روسی، تحریم صنعت فولاد، تحریم خبرنگاران و تجار روسیه، ممنوعیت سرمایه‌گذاری جدید روسیه در بخش انرژی در اروپا و ممنوعیت صادرات کالاهای لوکس اروپا به روسیه، تنها بخشی از تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه روسیه بوده‌اند.^۲

کارشناسان مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا بر این باورند اگر جنگ تداوم یابد و کشورهای اروپایی همانند آمریکا، نفت و گاز روسیه را تحریم کنند، تنگناهای اقتصادی اتحادیه اروپا نیز افزایش خواهد یافت. این مرکز پژوهشی توصیه کرده است که اتحادیه اروپا باید تمامی جوانب و تبعات تحریم گسترده انرژی روسیه را قبل از هر اقدامی بررسی کند. این مرکز به قانونگذاران اتحادیه اروپا هشدار داده است که افزایش نرخ بهره، سفته‌بازی و «رکود اقتصادی»^۳ از تبعات فرسایشی شدن جنگ اوکراین و تحریم انرژی روسیه خواهد بود.^۴

• بررسی تبعات افزایش مهاجرت اتباع اوکراین به اروپا

یکی دیگر از اولویت‌های مطالعاتی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا، برآورد آثار و تبعات مهاجرت‌های گسترده اتباع اوکراین و جمهوری سابق شوروی به اروپاست. این مرکز برآورد کرده است که آمار مهاجران از سه میلیون و هشتصد هزار نفر بیشتر خواهد شد. این مرکز به قانونگذاران اروپایی هشدار داده است که امنیت مرزی و همچنین ورود برخی تروریست‌ها در پوشش مهاجران اوکراینی و فقدان زیرساخت‌های بهداشتی و رفاهی کافی برای تأمین نیاز مهاجران می‌تواند بستر وقوع یک بحران امنیتی - اجتماعی در اتحادیه اروپا را فراهم کند.^۵ این مرکز تأکید کرده است که اعضای اتحادیه اروپا باید به‌دقت میزان تاب‌آوری اقتصادی، اجتماعی و امنیتی کشورهای اروپایی از افزایش مهاجران را برآورد کنند. بازوی پژوهشی پارلمان اروپا بر این باور است که زلنسکی (رئیس‌جمهور اوکراین) با سخنرانی در مجالس قانونگذاری کشورهای مختلف از جمله پارلمان اروپا به‌دنبال بالا بردن هزینه‌های سیاسی و

1. [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_ATA\(2022\)729436](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_ATA(2022)729436)

2. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_22_1776

3. Stagflation

4. Marcin Grajewski, Inflation in the wake of coronavirus and war, European Parliamentary Research Service (EPRS), 22 March 2022.

5. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/729354/EPRS_BRI\(2022\)729354_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/729354/EPRS_BRI(2022)729354_EN.pdf)

تبلیغاتی روسیه در جنگ اوکراین، مدیریت افکار عمومی و دریافت کمک‌های مالی و تسلیحاتی از اروپاست.^۱ تا ۱۶ مه ۲۰۲۲، مبلغ ۱/۵ میلیارد یورو از «صندوق تسهیلات صلح اروپا»^۲ به دولت اوکراین پرداخت شده است.^۳

• آینده روابط روسیه و چین بر معادلات قدرت در سطوح منطقه‌ای و جهانی

بررسی چشم‌انداز روابط روسیه و چین و تأثیر آن بر معادلات قدرت در اروپا از دیگر اولویت‌های مطالعاتی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپاست. کارشناسان این مرکز بر این باورند یک راهبرد مشترک بین چین و روسیه برای مقابله با گسترش ناتو به شرق ایجاد شده است که آثار آن به‌خوبی در دیدار رهبران چین و روسیه چند ساعت مانده به بازی‌های «المپیک زمستانی پکن»^۴ در چهارم فوریه ۲۰۲۲ و بیست روز قبل از جنگ اوکراین مشخص بود. کارشناسان مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا استدلال می‌کنند که وجود فراز و نشیب‌های متعدد در روابط چین روسیه در قرن گذشته نشان می‌دهد که وحدت رویه و همگرایی کامل بین دو قدرت روسیه و چین وجود ندارد، با وجود این بازوی پژوهشی پارلمان اروپا بر این باور است که از سال ۲۰۱۲ نوعی تحول در روابط این دو کشور ایجاد شده است که بیشتر متأثر از راهبرد و نگاه مشترک آنان به تهدید غرب شکل گرفته است.^۵

از منظر کارشناسان مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا، واکنش چین به جنگ اوکراین در ۲۴ فوریه ۲۰۲۲ در قیاس با سال ۲۰۱۴ که روسیه «کریمه»^۶ را ضمیمه خاک خود کرد، برای روس‌ها بسیار مطلوب‌تر بود. در گزارش این مرکز قید شده است که رمزگشایی رفتار ملایم چین در خصوص جنگ اوکراین نشانگر تقسیم مواضع بین روسیه و چین و همچنین اطلاع پکن از زمان جنگ اوکراین بوده است. از نگاه پکن، مهم‌ترین دلیل شعله‌ور شدن جنگ اوکراین، سیاست‌های ناتو برای گسترش حوزه نفوذ به شرق است. کارشناسان مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا استدلال می‌کنند که مواضع ملایم پکن در جنگ اوکراین با امید دریافت ضمانت‌هایی از روسیه برای حمایت از مواضع چین در خصوص تایوان اتخاذ شده است، البته از منظر کارشناسان مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا، حمایت چین از روسیه نامحدود نیست، بلکه این کشور به دلایل روابط اقتصادی گسترده با اروپا، تا اندازه‌ای با روس‌ها همراهی می‌کند که چالش‌های بنیادین برای حکمروایی حزب کمونیست چین ایجاد نشود.^۷ به طوری که در نشست سران چین و اتحادیه اروپا در اول آوریل ۲۰۲۲، مقام‌های اتحادیه اروپا از چین خواستند از ارائه هرگونه کمک به مسکو برای دور زدن تحریم‌ها اجتناب کند.^۸

1. <https://www.president.gov.ua/en/news/speeches>

2. European Peace Facility (EPF)

3. Micaela Del Monte, Russia's war on Ukraine: Speeches by Ukraine's President to the European Parliament and national parliaments, European Parliamentary Research Service (EPRS), 4 April 2022.

4. Beijing Winter Olympics

5. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/729347/EPRS_BRI\(2022\)729347_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/729347/EPRS_BRI(2022)729347_EN.pdf)

6. Crimea

7. Ulrich Jochheim, China-Russia relations: A quantum leap? European Parliamentary Research Service (EPRS) 1 April 2022.

8. Marcin Grajewski, EU-China ties and Russia's war on Ukraine [What Think Tanks are thinking], European Parliamentary Research Service (EPRS), March 31. 2022.

• نحوه مدیریت ابرچالش امنیت غذایی

مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا بر این باور است که تا سال ۲۰۳۰ میلادی، فقر غذایی و تلاش حکمرانان برای تأمین منابع غذایی قابل اتکا به مهم‌ترین چالش فراروی پارلمان اروپا و سایر نهادهای اجرایی اتحادیه اروپا تبدیل خواهد شد. دفتر مطالعات راهبردی و آینده‌پژوهی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا برآورد کرده است که تا سال ۲۰۳۰ جمعیت جهان به ۸/۶ میلیارد نفر و تا سال ۲۰۵۰ میلادی به ۹ میلیارد نفر خواهد رسید. به عبارتی تولید مواد غذایی نسبت به سال ۲۰۲۲ باید در حدود ۵۰ درصد افزایش یابد، ولی محدودیت سرزمینی اجازه رشد بیش از ۱۲ درصد را نخواهد داد.^۱ از طرفی به دلیل گسترش شهرنشینی، میزان زمین‌های کشاورزی در حال کاهش است. به همین دلیل در دهه آینده، مهم‌ترین دغدغه پارلمان اروپا نحوه تأمین منابع غذایی برای جمعیت رو به رشد اتحادیه اروپاست.

• نحوه توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر

«دفتر آینده‌نگری و قابلیت‌های راهبردی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا»^۲ بر این باور است افزایش جمعیت، تجدیدنپذیری انرژی‌های فسیلی و احتمال گسترش جنگ اوکراین از مهم‌ترین عواملی هستند که باعث خواهند شد کشورهای اروپایی به سمت ایجاد زیرساخت‌های لازم برای تولید «انرژی‌های تجدیدپذیر»^۳ به‌ویژه «فناوری‌های خورشیدی»^۴ گام بردارند. این دفتر تصریح کرده است تا یک دهه آینده، مجالس قانونگذاری کشورهای دنیا ناچارند به‌منظور مقابله با تهدیدات امنیت غذایی و استفاده بهینه از زمین و فناوری‌های خورشیدی، خلأهای قانونگذاری و حمایتی لازم برای توسعه «کشاورزی شهری»^۵ را رفع نمایند.^۶

• سازوکارهای مردمی‌سازی پارلمان اروپا

مدیران دفتر آینده‌نگری و قابلیت‌های راهبردی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا بر این باورند وظایف و رسالت پارلمان‌ها با توجه به گسترش دموکراسی پارلمانی در جهان روز به روز در حال افزایش است و از طرفی با توجه به مطالبات فزاینده شهروندان اتحادیه اروپا در حوزه‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی، توجه نمایندگان به منطقه‌گرایی پارلمانی به ضرورتی مضاعف تبدیل شده است.^۷ بخشی از ظرفیت مطالعاتی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا به سمت آسیب‌شناسی موانع و چالش‌های فراروی تسریع در روند انتقال شکایت شهروندان اتحادیه اروپا به پارلمان اروپا معطوف شده است. مدیران این مرکز بر این باورند این اقدام می‌تواند به شفاف‌سازی نهادهای حاکمیتی و گسترش نظارت همگانی بر پارلمان اروپا کمک کند.^۸

1. [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_ATA\(2022\)729367](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_ATA(2022)729367)

2. EPRS Strategic Foresight and Capabilities Unit

3. renewable energies

4. Solar Technologies

5. Urban Farming

۶. کشاورزی شهری به مفهوم پرورش گیاهان و محصولات کشاورزی در محیط داخل و اطراف خانه است.

7. <http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/search.html?policyAreas=DEINPA&page=2>

8. <https://www.britannica.com/topic/European-Parliament>

• موانع و ظرفیت‌های گسترش تبادل دانش و تجارب

یکی دیگر از اولویت‌های مطالعاتی مرکز پژوهش‌های پارلمان اروپا، شناسایی موانع و ظرفیت‌های گسترش تبادل دانش و تجارب با «شورای حقوق بشر سازمان ملل» است.^۲ «شورای حقوق بشر سازمان ملل» در پانزدهم مارس ۲۰۰۶ با رأی مجمع عمومی سازمان ملل تشکیل شد. «کمیته فرعی حقوق بشر پارلمان اروپا»^۳ هر ساله دو هیئت دیپلماتیک پارلمانی را برای تبادل آرا به این شورا اعزام می‌کند. به همین دلیل مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا یکی از اولویت‌های مطالعاتی حوزه روابط بین‌الملل را براساس تحول دیپلماتیک در روابط پارلمان اروپا با شورای حقوق بشر سازمان ملل و پارلمان اروپا تعریف کرده است.^۴ این مرکز تحقیقاتی هر دو سال یک بار، گزارشی را از وضعیت حقوق بشر در سایر کشورها تهیه و به نمایندگان پارلمان اروپا ارائه می‌دهد. با توجه به اینکه در تقویم سیاسی روابط بین‌الملل، روز چهاردهم دسامبر با عنوان روز حقوق بشر نامگذاری شده است، گزارش‌های حقوق بشری مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا هر ساله در اواسط دسامبر به پارلمان اروپا ارائه می‌شود.

• موانع و الزامات توسعه دیپلماسی اقتصادی

یکی دیگر از اولویت‌های مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا، بررسی موانع و راهکارهای توسعه دیپلماسی اقتصادی است.^۵ در همین راستا، بخشی از سیاستگذاری مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا در حوزه روابط بین‌الملل به سمت شناسایی ظرفیت‌های لازم برای توسعه تجارت و اقتصاد بین‌الملل تمرکز یافته و کشوری در عرصه جذب سرمایه‌گذاری خارجی و بازار تجارت بین‌الملل موفق‌تر است که بتواند ضمن شناسایی کاستی‌های قانونگذاری، سیاست‌های منسجمی را نیز در بخش توسعه دیپلماسی پارلمانی اقتصادی ایفا کند.

• بررسی آثار مصوبات پارلمان اروپا بر سطح رفاه و معیشت شهروندان اروپا

یکی از حوزه‌های مطالعاتی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا، توجه به چرخه سیاستگذاری و بررسی مستمر بازخورد مصوبات پارلمان اروپا بر محیط اجرایی و رفاه اقتصادی شهروندان اروپایی است. در همین چارچوب، مرکز مذکور در مقاطع زمانی مشخص، گزارش‌هایی را درخصوص میزان تطبیق قوانین با سیاست‌های عملی در اتحادیه اروپا منتشر می‌کند. برای مثال «برنامه‌ریزی پیش رو» و «ارزیابی آثار جامعه‌شناختی مصوبات پارلمان اروپا»، دو حوزه مطالعاتی هستند که در دو سال اخیر به‌صورت ویژه در مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا مورد توجه قرار گرفته‌اند.^۶

• شناسایی خلأهای تقنینی توسعه امنیت زیست‌محیطی

از منظر مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا، حکمرانی محیط‌زیست و نحوه مواجهه با گرم شدن زمین، امروزه به یک دغدغه جهانی تبدیل شده است که مقابله با آن نیازمند اراده سیاسی و همکاری کشورهای مختلف برای مقابله با آن

1. U.N. Human Rights Council (UNHRC)

2. https://www.researchgate.net/publication/272301553_The_European_Union_at_the_UN_Human_Rights_Council_Multilateral_Human_Rights_Protection_Coming_of_Age

3. European Parliament's Subcommittee on Human Rights (DROI)

4. [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2016/573970/EPRS_ATA\(2016\)573970_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2016/573970/EPRS_ATA(2016)573970_EN.pdf)

5. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/642211/EPRS_BRI\(2019\)642211_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/642211/EPRS_BRI(2019)642211_EN.pdf)

6. <https://www.reneweuropegroup.eu/priorities>

است. به همین دلیل مدیران راهبردی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا، مطالعات زیست‌محیطی را در ذیل اولویت‌های معاونت روابط بین‌الملل تعریف کرده‌اند. این مرکز هر ساله گزارش‌هایی را با تمرکز بر آلاینده‌ها و تهدیدهای زیست‌محیطی اتحادیه اروپا و راهکارهای رفع خلأهای تقنینی و نظارتی پیشنهاد می‌کند. مدیران مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا بر این باورند یکی از اولویت‌های دیپلماسی پارلمانی اتحادیه اروپا باید به سمت نحوه هم‌افزایی ظرفیت‌های پارلمانی منطقه‌ای برای مقابله با آلودگی‌های زیست‌محیطی متمرکز شود.^۱

• بررسی بازخورد سیاست خارجی کنگره آمریکا بر روابط بین‌الملل اتحادیه اروپا و آمریکا

یکی دیگر از محورهای مطالعاتی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا در حوزه روابط بین‌الملل، بررسی بازخورد مصوبات کنگره آمریکا بر سیاست خارجی اتحادیه اروپاست که از مصادیق آن می‌توان به ارزیابی گسترش تحریم‌های یک‌جانبه آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران و چین و تأثیر آن بر سیاست خارجی اتحادیه اروپا در قبال این دو کشور اشاره کرد.^۲

جمع‌بندی

فرایند سیاست‌گذاری تحقیق و توسعه در مجالس قانونگذاری دنیا متفاوت است. بررسی این فرایندها نشان می‌دهد که مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا با توجه به دوره فعالیت پنج‌ساله پارلمان اروپا، تهیه اسناد پشتیبان مطالعاتی بلندمدت را در دستور کار قرار داده است تا تأثیر ملاحظات جناحی بر فرایند قانونگذاری به حداقل کاهش یابد. بررسی اولویت‌های مطالعاتی این مرکز نشان می‌دهد مقابله با پیامدهای جنگ اوکراین در حوزه‌های مختلف، ارتقای کیفیت قوانین بودجه، سازوکارهای بررسی و سنجش تأثیر مصوبات پارلمان بر طبقات اجتماعی، آلودگی‌های زیست‌محیطی، امنیت غذایی، دستیابی به انرژی‌های تجدیدپذیر، واکسیناسیون کرونا و بررسی سناریوهای فراروی روابط سیاسی اروپا با روسیه و آمریکا از مهم‌ترین دغدغه‌های مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپاست.

منابع و مأخذ

1. *Clare Ferguson*, European Parliament Plenary Session European Parliamentary Research Service – April 2022.
2. Creating a new European Parliamentary Research Service (ERRS). https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/services-for-parliaments/preconference/2014/eprs_eu.pdf
3. Daniel Fiott, The diplomatic role of the European Parliament's parliamentary groups, European Policy Analysis. MARCH. ISSUE 2015:3epa.
4. Eric Pichon, Understanding COVAX: The EU's role in vaccinating the world against Covid-19, European Parliamentary Research Service (EPRS), 17 March 2022.
5. <http://ecrgroup.eu/about-us/the-ecr-in-the-european-parliament/>
6. <http://ecrgroup.eu/policy/the-prague-declaration/> و <http://ecrgroup.eu/about-us/the-ecr-in->

1. [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EXPO_IDA\(2021\)653639](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EXPO_IDA(2021)653639)

2. [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2016/573969/EPRS_ATA\(2016\)573969_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2016/573969/EPRS_ATA(2016)573969_EN.pdf)

- the-european-parliament/
 7. <http://www.alde.eu/documents/about-alde/>
 8. <http://www.europarl.europa.eu/committees/en/conference-of-committee-chairs.html>
 9. <http://www.europarl.europa.eu/committees/en/femm/home.html>
 10. [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2016/573969/EPRS_ATA\(2016\)573969_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2016/573969/EPRS_ATA(2016)573969_EN.pdf)
 11. [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2016/573970/EPRS_ATA\(2016\)573970_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2016/573970/EPRS_ATA(2016)573970_EN.pdf)
 12. <http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/search.html?policyAreas=DEINPA&page=2>
 13. <http://www.greens-efa.eu/about-us/48-who-we-are.html>
 14. <http://www.greens-efa.eu/members/35-copresidents.html>
 15. <https://cor.europa.eu/en/our-work/Pages/conference-of-presidents.aspx>
 16. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_22_1776
 17. <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/public/page/about>
 18. <https://epthinktank.eu/2022/05/30/outlook-for-the-special-european-council-meeting-of-30-31-may-2022/>
 19. <https://epthinktank.eu/about/>
 20. <https://europarlamenti.info/pe/European-union/organisation-of-the-EU/>
 21. https://knowledge4policy.ec.europa.eu/organisation/eprs-european-parliament-research-service_en
 22. <https://left.eu/about-the-group/>
 23. <https://per.euronews.com/2021/07/08/european-parliament-resolution-against-iran-deputies-called-on-raisi-to-halt-jalali-s-dea>
 24. <https://per.euronews.com/2022/01/18/maltese-conservative-roberta-metsola-elected-president-of-the-european-parliament>
 25. <https://rc.majlis.ir/en/news/show/820912>
 26. <https://the-president.europarl.europa.eu/en/the-presidency/functions>
 27. https://www.bcn.cl/wdlrsp/view_institution?id_register=12
 28. <https://www.coe.int/en/web/jobs/hq-strasbourg>
 29. <https://www.cvce.eu/en/education/unit-content/-/unit/d5906df5-4f83-4603-85f7-0cabc24b9fe1/ca7f13a3-ca17-4f05-875c-be9cfa994d6a>
 30. <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/organisation-and-rules/organisation/members>
 31. <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/organisation-and-rules/organisation/the-president>
 32. <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/organisation-and-rules/organisation/political-groups>
 33. <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/organisation-and-rules/organisation/political-groups>
 34. <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/powers-and-procedures/supervisory-powers>
 35. <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/powers-and-procedures/legislative-powers>
 36. <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/en/stay-informed/research-and-analysis>
 37. <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/en/stay-informed/research-and-analysis>
 38. <https://www.europarl.europa.eu/committees/en/afet/home/highlights>
 39. <https://www.europarl.europa.eu/delegations/en/d-ir/home>
 40. <https://www.europarl.europa.eu/delegations/en/home>
 41. https://www.europarl.europa.eu/EPRS/The_work_of_EPRS-2014_to_2016.pdf
 42. <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20220401IPR26524/meps-demand->

- full-embargo-on-russian-imports-of-oil-coal-nuclear-fuel-and-gas
43. <https://www.europarl.europa.eu/portal/en>
 44. <https://www.europarl.europa.eu/portal/en>
 45. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/729347/EPRS_BRI\(2022\)729347_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/729347/EPRS_BRI(2022)729347_EN.pdf)
 46. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/729354/EPRS_BRI\(2022\)729354_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/729354/EPRS_BRI(2022)729354_EN.pdf)
 47. [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_ATA\(2022\)729367](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_ATA(2022)729367)
 48. [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EXPO_IDA\(2021\)653639](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EXPO_IDA(2021)653639)
 49. https://www.europarl.europa.eu/unitedkingdom/en/eucitizenscorner/european_elections/the_voting_system.html
 50. <https://www.reneweuropegroup.eu/priorities>
 51. Marcin Grajewski, EU-China ties and Russia's war on Ukraine [What Think Tanks are thinking], European Parliamentary Research Service (EPRS), March 31. 2022.
 52. Marcin Grajewski, Inflation in the wake of coronavirus and war, European Parliamentary Research Service (EPRS), 22 March 2022.
 53. Micaela Del Monte, Russia's war on Ukraine: Speeches by Ukraine's President to the European Parliament and national parliaments, European Parliamentary Research Service (EPRS), 4 April 2022.
 54. On – Site Libraries for Citizens, <https://www.europarl.europa.eu/eplibrary/en/visit-us/on-site-libraries-for-citizens>
 55. Panizza, Roberta (May 2019). "The European Parliament: electoral procedures". European Parliament.
 56. Topical Digests, <https://epthinktank.eu/topical-digests/>
 57. Ulrich Jochheim, China-Russia relations: A quantum leap? European Parliamentary Research Service (EPRS) 1 April 2022.

